

Bruxelles, den 28. april 2025
(OR. en)

7635/25

LIMITE

CULT 23
JEUN 41
AUDIO 18
PI 55
EDUC 84
EMPL 122
SOC 183
DIGIT 52
RECH 132
STAT 20

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: Udkast til Rådets konklusioner om støtte til unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i begyndelsen af deres karriere
– *Godkendelse*

Kulturudvalget har gennemgået udkastet til konklusioner om ovennævnte emne. Alle delegationer kan tilslutte sig teksten i bilaget.

De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at bekræfte enigheden i Kulturudvalget om teksten i bilaget og forelægge den for Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) med henblik på godkendelse på samlingen den 13. maj 2025 og efterfølgende offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udkast til Rådets konklusioner om støtte til unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i begyndelsen af deres karriere

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM HENVISER TIL

1. kulturens iboende værdi som et fælles gode, kunstnerisk frihed og kulturel mangfoldighed samt de kulturelle og kreative sektorers rolle i Europas socioøkonomiske udvikling og styrkelsen af den europæiske identitet, fællesskabsfølelsen og demokratiets principper
2. det forhold, at kunstnere og kulturelle og kreative professionelle er en drivkraft for kreativitet og innovation, der giver kulturelle værdier konkret form, fremmer Europas sociale og økonomiske samhørighed, øger velstanden, mangfoldigheden og inklusionen i vores demokratiske samfund og fungerer som bæredygtige katalysatorer for lokal og regional udvikling
3. den rolle, som unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle spiller for at gøre kultursektoren mere modstandsdygtig og mere bæredygtig
4. det afgørende bidrag, som unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle yder til kulturel mangfoldighed med deres nye kreative tilgange og innovative koncepter samt til opretholdelse og fremme af international fred og sikkerhed¹
5. det forhold, at der mangler en klar definition af "unge kunstnere" eller "unge kulturelle og kreative professionelle" i EU-retten eller i medlemsstaternes retssystemer²

¹ FN-pagten for fremtiden som vedtaget af FN's Generalforsamling på topmødet om fremtiden den 22. september 2024.

² De udtryk, der anvendes i dette dokument, forklares nærmere i bilaget under "Definitioner".

6. det forhold, at unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, uanset deres rolle eller status som lønmodtagere eller selvstændige, og uanset ulighed mellem kønnene og andre former for ulighed – alt efter det kunstneriske område – ofte har en social og erhvervsmæssig situation, der er kendetegnet ved usikkerhed, periodisk arbejde og en uforudsigelig indkomst, en svag position i forhold til kontrahenter og ringe eller ingen adgang til social sikring
7. det forhold, at unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, der kommer ud på arbejdsmarkedet, ofte har begrænset viden om iværksætteri, økonomi, regnskab, retlige rammer (herunder ophavsret og andre intellektuelle ejendomsrettigheder), adgang til finansiering og opmærksomhed på social sikring
8. det forhold, at unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle på trods af deres kunstneriske uddannelse ofte ikke finder arbejde af høj kvalitet i de kulturelle og kreative sektorer eller er nødt til at finde andre måder at forsørge sig på
9. offentlige og private kulturinstitutioners rolle med hensyn til at skabe beskæftigelsesmuligheder, herunder ved at oplyse unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle om beskæftigelse og mentorordninger osv. til
10. behovet for initiativer til støtte for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i begyndelsen af deres karriere, og for en mere systematisk tilgang til at støtte sådanne personer

11. det forhold, at unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle generelt anses for at være lavtlønnede og skal have en rimelig og tilstrækkelig løn, der afspejler deres uddannelse, reelle kompetencer og erhvervs erfaring³
12. offentlighedens ringe anerkendelse af betydningen og arten af det arbejde, der er knyttet til de kulturelle og kreative sektorer, og kompleksiteten af den kreative proces,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNES TIL PÅ DE RELEVANTE NIVEAUER:

13. at anerkende de kunstneriske erhvervs unikke karakteristika og udfordrende arbejdsvilkår, herunder hindringer i forbindelse med handicap og køn, samt sociale og racebaserede hindringer, behovet for at identificere sådanne erhverv som en indtægtskilde og behovet for behørig respekt for ophavsret og beslægtede rettigheder samt andre intellektuelle ejendomsrettigheder, der tildeles kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i forbindelse med resultaterne af deres erhvervsaktiviteter
14. at anerkende betydningen af mental sundhed og udfordringerne for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, og tilskynde til udvikling af passende støtteforanstaltninger
15. at overveje at udvikle eller forbedre passende social sikring og sociale rettigheder for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle

³ Europa-Parlamentets beslutning af 21. november 2023 med henstillinger til Kommissionen om en EU-ramme for kunstnere og arbejdstageres samfunds- og erhvervmæssige situation i de kulturelle og kreative sektorer (2023/2051(INL)).

16. at tilstræbe at udvikle de kunstneriske uddannelsers indhold, hvor det er relevant, så unge lettere kan erhverve alle de nødvendige kompetencer i de kulturelle og kreative sektorer og lære om vigtige emner såsom beskæftigelsesmuligheder, iværksætteri, god praksis, ophavsret og den bredere ramme for intellektuel ejendomsret, digitale og teknologiske værktøjer, herunder kunstig intelligens (AI) – både potentielle anvendelsesmuligheder og risici, juridiske rettigheder og forpligtelser, social sikring, bekæmpelse af seksuel og kønsbaseret vold og mere generelt bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling, reklame- og markedsføring, opbygning af en onlinetilstedeværelse samt etablering af forbindelser med digitale målgrupper
17. at tilskynde interessenter inden for de kunstneriske uddannelser til at udarbejde projekter, der kan få støtte under EU's Erasmus+-program til uddannelse og færdighedsudvikling for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle
18. at tilskynde interessenter inden for de kunstneriske uddannelser til yderligere at udvikle og styrke den rolle, som deres karrierekontorer eller lignende institutioner spiller, eller – hvor det er relevant – tilskynde til samarbejde mellem karrierementorer og kulturinstitutioner, der opererer i EU-landene
19. fortsat at støtte tilstedeværelsen af unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i de kulturelle og kreative sektorer ved at oplyse om programmet Et Kreativt Europa og andre relevante europæiske programmer og initiativer, herunder fondene under samhørighedspolitikken

20. at fremme og lette uformelle og ikkeformelle former for læring for alle, hvor det er relevant, (f.eks. gennem kunstnerisk virksomhed på amatørniveau) og livslang læring for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle (f.eks. gennem workshops og kunstnerophold) for at stimulere deres udvikling og give dem den knowhow og de færdigheder, der kræves for at indlede en karriere
21. at overveje at udvikle og fremme eksisterende tværfaglige samarbejdsnetværk mellem kunstnere og kulturelle og kreative fagfolk, der arbejder i forskellige kulturelle og kreative sektorer, sammen med repræsentanter for den offentlige forvaltning, erhvervslivet, industrien og den akademiske verden, herunder i regioner i den yderste periferi og ugunstigt stillede regioner samt i oversøiske lande og territorier
22. at støtte debuter og resultater af kreative og kunstneriske aktiviteter i forskellige kulturelle og kreative sektorer og øge synligheden af unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i begyndelsen af deres karriere, både på traditionelle og nye områder, bl.a. ved at skabe særlige programmer
23. at overveje at fremme og udvikle effektive støtte- og incitamentsordninger for private sponsorater, der er rettet mod unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle som en underrepræsenteret gruppe på arbejdsmarkedet, og sikre integration af rimelige principper for så vidt angår passende aflønning og arbejdsvilkår i finansieringsstrategierne

24. at opretholde og videreudvikle stipendieprogrammer for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle
25. at overveje at udvikle og fremme eksisterende instrumenter eller skabe nye (f.eks. i form af en webportal/en vejledning/et nyhedsbrev), der er dedikeret til nyttige oplysninger, bedste praksis og nyheder om arbejdsmarkedet for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, og udvikle viden om beskæftigelse af unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, herunder personer med handicap og personer med færre muligheder
26. at overveje at støtte og fremme initiativer, der involverer en direkte forbindelse mellem etablerede og unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, f.eks. særlige matchmakingmøder, netværksarrangementer og mentorordninger, som er med til at slå bro over kløften mellem uddannelse og beskæftigelse i de kulturelle og kreative sektorer
27. at opretholde deres ajourførte bidrag til CreativesUnite-kortet over arbejdsvilkår i de kulturelle og kreative sektorer og tiltag, herunder for ukrainske kunstnere⁴;

⁴ <https://creativesunite.eu/>.

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL PÅ DE RELEVANTE NIVEAUER OG INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER:

28. i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet og Europa-Parlamentet at fremme, at unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle har passende sociale og erhvervsmæssige forhold som et centralt spørgsmål i en fremtidig strategisk EU-ramme for kultur, den næste EU-arbejdsplan på kulturområdet samt en løbende dialog med europæiske arbejdsmarkedsparter og interessenter;
29. at tilskynde unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle til at deltage i eksisterende programmer såsom Et Kreativt Europa (herunder Culture Moves Europe), Erasmus+, Erasmus for unge iværksættere og Horisont Europa. Desuden, hvor det er relevant, at skabe incitamenter, så unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle kan udveksle bedste praksis og opnå erfaring i EU's medlemsstater og andre lande, som deltager i disse programmer. Med henblik herpå bør initiativer til tværgående informationsmøder eller fælles kommunikationsplatforme mellem de nationale kontaktpunkter for Erasmus+, Et Kreativt Europa og Horisont Europa tilskyndes;
30. yderligere at fremme programmet Et Kreativt Europa, herunder mobilitetstiltaget Culture Moves Europe og andre initiativer, så unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle kan deltage i individuelle kulturelle mobilitetsprojekter og ophold i alle lande under Et Kreativt Europa og eventuelt andre lande, hvilket kan hjælpe dem med at udvikle og uddybe internationale faglige forbindelser;

31. at tilskynde til projekter, der omfatter forskning i forholdene for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, der starter på arbejdsmarkedet, under hensyntagen til arbejdsret, beskatning og social beskyttelse;
32. at fremme merværdien af den sociale dialog som et redskab til at forbedre arbejdsvilkårene for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle på nationalt plan og EU-plan og støtte foranstaltninger, der bygger på arbejde, som allerede er udført på EU-plan vedrørende mobilitet, beskatning (herunder moms), social sikring, sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, tilvejebringelse af oplysninger og andre spørgsmål vedrørende kunstnere og kulturelle og kreative professionelle, samt fremme udvekslingen af knowhow og bedste praksis i de kulturelle og kreative sektorer;
33. at anbefale under fuld respekt for kulturinstitutioners og kollektive bestyrelsesers autonomi, at de fremmer unge kunstneres og kulturelle og kreative professionelles deltagelse i beslutningsprocessen;
34. at overveje at medtage data om unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i offentlige statistikker, hvor det er relevant og uden at det indebærer en for stor administrativ byrde;
35. med henblik på at forbedre uddannelsesprogrammernes færdighedsrelevans at fremme regelmæssige og sammenlignelige paneuropæiske systemer til sporing af færdiguddannede – hvor det er relevant – på grundlag af de fælleseuropæiske erfaringer med pilotprojektet "Eurograduate";
36. at lette og støtte den grænseoverskridende overførsel af kompetencer i de kulturelle og kreative sektorer;

37. at overveje at støtte oprettelse og udvidelse af praktikophold af høj kvalitet for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle samt kulturelle og kreative udvekslinger, der lettes via de relevante europæiske programmer og initiativer, herunder fondene under samhørighedspolitikken, som kan bidrage til at udveksle bedste praksis og forbinde uddannelses- og ungdomsorganisationer med organisationer i de kulturelle og kreative sektorer;
38. fortsat, hvor det er relevant, at støtte den kulturelle dimension af Erasmus+-programmet, som har støttet mobilitets- og samarbejdsprojekter på videregående uddannelsesinstitutioner inden for kunst og kultur, gjort det muligt for unge at opleve og engagere sig i kultur og givet tusindvis af institutioner og foreninger, der arbejder med kulturarv, mulighed for at udvikle deres uddannelsesprogrammer;
39. at overveje at støtte unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle med begrænsede muligheder såsom dem, der tilhører mindretal eller kommer fra tredjelande, som er associeret med programmet Et Kreativt Europa, udsatte og fordrevne kunstnere, der kommer til EU, for at hjælpe dem med at forbedre deres indkomstsituation og øge deres konkurrenceevne på arbejdsmarkedet (gennem initiativer såsom kunstnerophold, juridisk rådgivning, kurser, uddannelse og fonde til fremme af kreativitet);
40. at anvende og videreudvikle eksisterende platforme til formidling af bedste praksis⁵ i medlemsstaterne, så unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle bliver mere synlige;
41. at gøre status over gennemførelsen af disse konklusioner senest i 2029;

⁵ F.eks. europæiske platforme til fremme af nye kunstnere (2021-2023): <https://culture.ec.europa.eu/creative-europe/creative-europe-culture-strand/european-platforms>; udviklingsprogrammet for kunstnere, der finansieres af EIB-instituttet: <https://institute.eib.org/whatwedo/arts/artists-residencies/>.

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL:

42. at overveje at kortlægge de eksisterende definitioner af unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i alle medlemsstaterne, så det bliver muligt at sammenligne data mellem lande og forskellige områder;
43. med udgangspunkt i succesen med programmet Et Kreativt Europa yderligere at fremme initiativer, der generelt er rettet mod unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle;
44. at forsøge at forenkle ansøgningsprocedurerne for EU-finansiering, så den administrative byrde bliver mindre for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle;
45. at overveje at udvikle muligheder for unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i eksisterende europæiske programmer og relevante fremtidige politikker;
46. at videreudvikle eksisterende tematiske netværk, der medfinansieres af Et Kreativt Europa, for kunstnere og kulturelle og kreative professionelle inden for forskellige kulturelle og kreative sektorer⁶ med henblik på at frigøre potentialet hos unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i begyndelsen af deres karriere;
47. fortsat at tilskynde til forskning på dette område, herunder tværgående forskning; at analysere forbindelserne mellem kultur og forskellige videnskabelige og økonomiske områder; og overveje at oprette EU-finansierede tværfaglige forskningsnetværk med særligt fokus på unge kunstnere og kreative fagfolk for at undersøge forbindelserne mellem kulturelle og kreative aktiviteter og videnskab, teknologi, økonomi, social innovation og sundhed.

⁶ Europæiske netværk: <https://culture.ec.europa.eu/creative-europe/creative-europeculture-strand/european-networks>.

Definitioner:

I disse konklusioner forstås ved:

- *unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle*: unge i alderen 18-30 år samt nye kunstnere og kulturelle og kreative professionelle i alle aldre i begyndelsen af deres karriere
 - *kulturelle og kreative sektorer*: alle sektorer¹
- a) hvis aktiviteter, hvoraf mange potentielt kan skabe innovation og arbejdspladser, navnlig på grundlag af intellektuel ejendomsret:
- i) er baseret på kulturelle værdier og kunstneriske og andre individuelle eller kollektive kreative udtryksformer, og
 - ii) indebærer udvikling, skabelse, fremstilling, formidling og bevarelse af varer og tjenesteydelser, som giver kulturelle, kunstneriske eller andre kreative udfoldelser konkret form, samt funktioner i tilknytning hertil såsom undervisning eller forvaltning
- b) uanset:
- iii) om disse sektorer aktiviteter er markedsorienterede eller ikkemarkedsorienterede,
 - iv) hvilken type struktur, der gennemfører disse aktiviteter, og
 - v) hvordan denne struktur finansieres.

Blandt disse sektorer er arkitektur, arkiver, biblioteker og museer, kunsthåndværk, audiovisuelle produktioner (herunder film, TV, videospil og multimedier), materiel og immateriel kulturarv, design (herunder modedesign), festivaler, musik, litteratur, udøvende kunstarter (herunder teater og dans), bøger og forlagsvirksomhed, radio og visuelle kunstarter.

¹ Med særlig vægt på de sektorer, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/818 af 20. maj 2021 om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa (2021-2027) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1295/2013.

Referencer:

- Rådets resolution om EU's arbejdsplan på kulturområdet 2023-2026 (2022/C 466/01)
- Rådets konklusioner om unges adgang til kultur (EUT C 326 af 3.12.2010, s. 2)
- Rådets konklusioner om fremme af unges kreative og innovative potentiale (EUT C 169 af 15.6.2012, s. 1)
- Rådets konklusioner om unge kreative generationer (2019/C 189/06)
- Rådets konklusioner om unge og fremtidens arbejde (2019/C 189/05)
- Rådets konklusioner om de kulturelle og kreative sektorers genopretning, modstandsdygtighed og bæredygtighed (2021/C 209/03)
- Rådets konklusioner om styrkelse af interkulturel udveksling gennem mobilitet for kunstnere og fagfolk på det kulturelle og kreative område og gennem multilingvisme i den digitale tidsalder (2022/C 160/07)
- Rådets konklusioner om udsatte og fordrevne kunstnere (2023/C 185/09)
- Rådets konklusioner om forbedring og fremme af adgang til kultur (C/2024/7446)

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/818 af 20. maj 2021 om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa (2021-2027) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1295/2013
- Europa-Parlamentets beslutning af 20. oktober 2021 om situationen for kunstnere og den kulturelle genopbygning i EU (2020/2261(INI))
- Europa-Parlamentets beslutning af 21. november 2023 med henstillinger til Kommissionen om en EU-ramme for kunstnere og arbejdstageres samfunds- og erhvervsmæssige situation i de kulturelle og kreative sektorer (2023/2051(INL))
- Rapport fra OMC-gruppen om status og arbejdsvilkår for kunstnere og kulturelle og kreative professionelle: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/01fafa79-1a13-11ee-806b-01aa75ed71a1/language-en>
- "Voices of Culture"-rapporten: "Youth, Mental health and Culture", 2023
- Kunstneres platform for arbejdsvilkår på CreativesUnite, der indarbejder og opdaterer resultaterne af OMC-gruppens undersøgelse og fund: <https://creativesunite.eu/work-condition/>
- UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed (2005)
- Pilotprojektet Eurograduate: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/51f88c2e-a671-11ea-bb7a-01aa75ed71a1/language-en>
- Porto Santo-chartret "Culture and the promotion of Democracy: Towards a European Cultural Citizenship" (2021)
- Recommendation Concerning the Status of the Artist, UNESCO 1980

- Empowering creativity: implementing the UNESCO 1980 Recommendation, 5th global consultation 2023
 - Defending Creative Voices: Artists in emergencies, Learning from the safety of journalists, UNESCO 2023
 - Europa-Kommissionens retningslinjer for kollektive overenskomster for soloselvstændige
 - Rådets henstilling af 13. maj 2024 "Et mobilt Europa" – muligheder for læringsmobilitet for alle (Europa.eu)
 - UNESCO's ramme for kultur og kunstundervisning, 2024.
-